

3. Haemalastor gracilipes	2 drb.
4. Titanethes graniger	1 drb.
5. Titanetes albus	5 drb.

Ezen kívül egy közelebbről meg nem határozható barlangi diptera faj. Összesen tehát 40 darab, melyek tüzetesebb tanulmány után a gyűjteménybe lesznek elhelyezve.

Kolozsvártt, 1880. Junius 5-ikén.

A mélyen tisztelt igazgató választmányának

alázatos szolgája
Tömösváry Ödön.

A f. é. oct. 3-ki erdélyi földrengésre vonatkozólag.

Mihelyt ezen nevezetes természeti tünemény bekövetkezett, azonnal hozzá-láttam az adatok gyűjtéséhez fölhasználván a helybeli, valamint az erdélyi német-és román lapok szerkesztősegeinek szivességéből azoknak hasábjait az itt reprodukálendő fölszólítás, köszönetnyilvánítás és új fölszólítás gyors közzétételére. Ujra közölni ezeket Értesítőnk hasábjain társulatunk tagjaival azért tartom szükségesnek, hogy ha netalán fölszólításaim elkerülték volna becses figyelmöket — azokat olvasva, még számos érdekes földrengési adatnak beküldésére szolgáljanak ösztönzésül.

Fölszólítás

a földrengésre vonatkozó adatok beküldésére.

A tegnap éjjel és reggel — az eddigi tudósítások szerint — csaknem egész Erdélyben észlelt földrengés oly jelentékeny egy természeti tünemény, mely az összes arra vonatkozó észleleti adatoknak beható tudományos vizsgálatát megérdemli és megkívánja, hogy ennek alapján annak mibenlétét és, a mi fődo-log, valószínű okát is földeríteni lehessen. Alólírott ilyen tudományos vizsgálatra illetékesnek hívén magát, bátorodik ennél fogva fölszólítani minden művelt egyént, a ki ezen nevezetes természeti tüneményt maga észlelte vagy arról megbízható értesüléseket vehet, de különösen a távirdák és a vasuti állomások t. hivataltokait, kiknek alkalmuk van az időt illetőleg pontos észleleteket tenni, hogy sziveskedjenek a tudomány érdekében az alább pontonként fölteendő kérdésekre válaszolva, a földrengéssel kapcsolatban észrevett minden adatot összeírni és tisztelettel alólírottnak tudományos vizsgálat végett minél előbb beküldeni. Az adatok a tudósító nevének és állásának aláírásával kéretnek be, hogy azokat annak idején teljesen közölni lehessen.

A kérdések, melyekre szives választ kér alólírott, a következők:

1. Mely helységben, s annak melyik részében, házban a vagy szabadban érezték a földrengést?

2. Mely napon és mily időtájban volt érezhető a földrengés? (N. B. Az idő, ha csak lehet, másodpercznyi pontosságig kívánatos, a helyi idő pedig a

legközelebbi vasuti vagy távirda-állomáson a pesti időre átszámítandó; a vasuti és távir dai hivatalnokok különösen könnyen így közölhetik az időt.)

3. Hullámozó rengés vagy lökések — vagy mind a kettő voltak-e érezhetők?

4. A hullámozások vagy lökések mely irányban haladtak, vagyis mely irányból voltak érezhetők? (Az irányok az égtájak szerint pontosan csak iránytű segítségével mérhetők ugyan, de lehetőleg közelítő adatokat is föl lehet használnunk)

5. A lökések száma mennyi volt, mennyi ideig tartott egyik vagy a másik?

6. A egész földrengés meddig tartott?

7. A földrengést kísérte-e valami hangtünemény, u. m. zörgés, dörgés, suhogás, zugás, dobogás, vagy bármihez hasonlítható hangok?

8. A rezgés következtében inogtak-e vagy estek-e különböző tárgyak, névszerint milyenek és honnan, mely irányba estek vagy inogtak? Repedések támadtak-e az épületek falaiban, mely irányban mennek ezen falak és mely irányban a támadt repedések azokban? Ingás órák megállottak-e s mely időben? (átszámítandó — ha lehet — bpesti időre). Ezen órák mely iránynyal bíró falakon csüngtek? A falakról, kéményekről, tornyokról lehullott vakolat mely irányban repült le a magasból és mely messze a faltól, kéménytől vagy toronytól? A földben támadtak-e repedések valahol s mely irányba haladtak azok? Nyitva maradtak-e vagy azonnal bezáródtak? A folyó és álló vizekre észleltetett-e valami hatása a földrengésnek, a források és kutak vize nem apadt-e vagy egészen kiszáradt-e, vagy hőmérséke nem változott-e, nem zavarodott-e meg?

9. Az állatokra minő hatása volt a földrengésnek: nem volt-e észlelhető bizonyos nyugtalanság azokon annak előtte és alatta?

10. Milyen volt az idő a földrengést megelőzőleg, az alatt és után: esős, borult, tisztai szeles-e? Mekkora volt a hőmérsék és légnyomás a földrengés tájában?

Ezek volnának azok a kérdések, a melyekre szives választ kérek, s reményelem, hogy a hazai tudomány érdekében minden mivel egyén meg fogja tenni a tőle kitelhetőt, hogy ily midőn ezen nagyobbszerűnek látszó földrengésnek minél teljesebb képét összeállíthassuk.

Hazafiai tisztelettel

Kolozsvár, 1880. októb. 4-én.

Dr. Koch Antal
az egyetemen az ásvány- és földtan
ny. r. tanára.

Köszönetnyilvánítás a beküldött földrengési tudósításokért és új fölhívás.

Tisztelettel alólrtnak f. évi octob. 4-én e lapban közzétett fölhívására az ország minden részéből nagyszámú igen érdekes és értékes tudósítások érkeztek be az oct. 3-ki földrengésre vonatkozólag; a midőn a szives tudósítóknak e he-